

ชื่อเรื่อง	อนาคตศึกษามหาวิทยาลัยสงฆ์ในประเทศไทย: กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ผู้วิจัย	พระศรีวชิราภรณ์
ประธานที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.นิพนธ์ กินาวงศ์
กรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ นพวัฏ ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.กาญจนา เจริญชัย
ประเภทสารนิพนธ์	วิทยานิพนธ์ กศ.ด. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2551
คำสำคัญ	อนาคตศึกษา รูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยสงฆ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยสงฆ์ในประเทศไทย: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในอนาคต โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน 3 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยสงฆ์ไทย โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรในมหาวิทยาลัยสงฆ์จำนวน 397 รูป/คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งหนังสือขอความร่วมมือทางไปรษณีย์ วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน หลังจากนั้นจึงดำเนินการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป แล้วจึงคัดเลือกองค์ประกอบ ตามเกณฑ์ที่กำหนด ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยสงฆ์ในประเทศไทย โดยแบ่งเป็น 2 ขั้นคือ ขั้นที่ 1 การสร้างรูปแบบโดยการจัดกลุ่มขององค์ประกอบและร่างแผนภาพของรูปแบบ ขั้นที่ 2 การตรวจสอบรูปแบบฉบับร่าง โดยการประยุกต์ใช้วิธีเดลฟาย (Delphi Technique) จำนวน 2 รอบ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญจำนวน 21 รูป/คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) วิเคราะห์ข้อมูลในรอบที่ 1 โดยการหาค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอร์ไทล์ หลังจากนั้นนำผลการวิเคราะห์หาค่ากลับไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาอีกครั้งในรอบที่ 2 เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญยืนยันความคิดเห็น ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยสงฆ์ในประเทศไทยในอนาคต ผู้ประเมินรูปแบบได้แก่ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยจำนวน 22 รูป เครื่องมือที่ใช้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) เก็บ

รวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เกณฑ์การตัดสินผลการประเมินรูปแบบการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลบุรีในประเทศไทยในอนาคตจะต้องมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไปจึงจะถือว่ารูปแบบมีความเหมาะสม เป็นประโยชน์ และมีความเป็นไปได้ ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลบุรีในประเทศไทย พบว่า มหาวิทยาลัยสงขลบุรีในประเทศไทย มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. องค์ประกอบรูปแบบการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลบุรีในประเทศไทย: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในอนาคต พบว่า มีจำนวน 10 องค์ประกอบ และมีตัวแปร 58 ตัวแปร

3. รูปแบบอนาคตศึกษามหาวิทยาลัยสงขลบุรีในประเทศไทย: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในอนาคตประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ 1) หลักการ ประกอบด้วย หลักการบริหารมหาวิทยาลัยสงขลบุรี 2) เป้าหมาย ประกอบด้วย เป้าหมายการดำเนินงานขององค์กร และด้านสังคม 3) แนวดำเนินการ ประกอบด้วย ด้านการบริหารองค์กร ได้แก่ การสร้างเครือข่าย เพื่อการพัฒนา การปกครองของสงฆ์ และการกระจายอำนาจ ด้านการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ การส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ การส่งเสริมการทำวิจัย และหลักสูตรพระพุทธศาสนา

4. ผลการประเมินรูปแบบการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลบุรีในประเทศไทย: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในอนาคต พบว่า ด้านที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุดได้แก่ ด้านความเป็นประโยชน์ และด้านความเหมาะสม ตามลำดับ ส่วนด้านความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

Title THE FUTURISTIC STUDY OF BUDDHIST UNIVERSITY IN THAILAND: CASE STUDY OF MAHACHULALONKHON-RAJAVIDTALAYA UNIVERSITY

Author Phra Srivachiraporn (Weera Pumemueng)

Advisor Associate Professor Nipon Kinawong, Ph.D.

Co – Advisor Associate Professor Sombat Nuparak, Ph.D.
Professor Kanjana Ngoarungsi, Ph.D.

Academic Paper Thesis Ph.D. Educational Administration, Naresuan University, 2008

Keywords Futuristic Study, Model of Education Administration of Buddhist University

ABSTRACT

The main objective of this research was to develop a futuristic model of educational delivery for Buddhist University in Thailand. The research followed three-phase procedure: phase 1 - factor analyzing the educational delivery for Buddhist University . A five-level scale questionnaire was employed to collect data from 397 Thai monks and the statistics for data analysis were means, standard deviation and factor analysis to explore and scan through to identify the desired factors. Phase 2 – formulating the hypothetical model of education delivery of Buddhist University. To achieve this minor objective , the research followed 2 steps: 1) clustering the factors and diagramming the model 2) validating the drafted model through two-round applications of Delphi techniques, in which 21 experts were invited to participate. Data were collected through a five-level scale questionnaire and analyzed through median and inter-quartile range. Phase 3 – evaluating the formulated model. The evaluators were twenty-two monk administrators. The instrument was a five-level scale questionnaire and statistics used for data analysis were means and standard deviation.

The research has concluded that the futuristic model of educational delivery of Buddhist University consists of the following component factors: 1) administrative

Principles of Buddhist University 2) The objectives on organization operation and on social development. 3) the execution of the objectives, consisting of two administrative areas: organization management, namely, network building for development, monks governance, decentralization and academic administration, namely, promotion of development of learning innovation, academic productivity dissemination, research promotion and curriculum development of Buddhism studies.

The evaluation of the model yielded positive results; usefulness and appropriateness were rated at the highest level, whereas the feasibility, at a high level.

